

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre III](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - III, 06 : De Parcis](#)

Mythologia, Venise, 1567 - III, 06 : De Parcis

Auteurs : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[23\] : De Parcis](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre III

[Mythologia, Francfort, 1581 - III, 06 : De Parcis](#)

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre III

[Mythologie, Lyon, 1612 - III, 06 : Des Parques](#)

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre III

[Mythologie, Paris, 1627 - III, 07 : Des Parques](#)

est une transformation de ce document

[Afficher la visualisation des relations de la notice.](#)

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Document : "Mythologia, Venise, 1567 - III, 06 : De Parcis".

Auteur(s) de la notice : Équipe Mythologia.

Éditeur : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 06/05/2024 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/819>

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4
Ant. 50
Formatin-4
langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination63v°-65r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques et historiques[Parques](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière
modification le 28/04/2023

Mythologiæ.

sa luce Cerberus vomuisse dicitur. habet multorum capitum numerum, vel quia multorum scelerum & flagitiorum principium & fons est auaritia, vel quia mortales in multas miseras inducit, cū aliū ferro, aliū veneno, aliū aliis insidiarum generibus propter diuitias opprimantur. quippe cum nullus sit avarus, quem & filii & vxor, & coniuncti omnes non quam citissime decedere cupiant. Dicitur est Cerberus in obscura spelunca habitare, quoniam omnium propē vitiorum stultissimum sit auaritia: cum neq; sibi profit, nec reliquis; nec sibi vel possetis gloriam comparare studeat, sed semper inter sordidos & obscuros homines versetur. At Hercules, quæ virtus est animi magnitudo, Cerberum in lucem extraxit, sibiq; perpetuam gloriam contempnauit. Quis enim sine opibus facilem esse sibi viam ad perpetuitatem nominis affirmaverit? Illæ sanē nihil aliud putandæ sunt a vitis prudeusibus quam commodiores rationes rerum præclare gerendarum. nunc de Parcis dicendum.

De Parcis. Cap. VI.

ET quoniam nihil horum sine Parcarum impetio & voluntate fieri poterat, vt creditum est ab antiquis, tempus iam postulat vt de illis loquamur. Fuerunt autem Paræ sorores tres, ita concordēs, vt nulla vnquam illarum dissensio, sicuti cæterorum Deorum, audita fuerit. Has Iouis & Themidis fuisse filias scriptum reliquit Hesiodus in Theogonia hoc pacto;

Διὸς τε καὶ Θέμιδος Πάρκας τρεῖς, ἀδελφεὰς ἄρ' αὖτε
 Κлотоῖαν, Λοκλίαν, καὶ Ἀτρώπην τιθασέας.
 Αἷ' ἵπ' ὁρμαίνουσιν ἀνθρώπων καὶ θεῶν ἕρποντας.
 Μέρει δ' ἐκαστὴν τῶν τοιῶν πέρι μετέπει ζῶντες,
 καὶ θάνατον, καὶ ἄλγεα πάντα, καὶ δ' ἐργασίαν ἔχουσιν.
 Διότι δ' ἀδελφεὰς τρεῖς ἔχουσιν ἀδελφεὶ καὶ ἀδελφῇ.

Inde Themis duxit Saturnius; hæc parit Horas, Eunomiamq; Dicensq; Irenen deinde virentem: Omnia maturant miseris mortalibus istæ. Parcas; quis multum mox Iupiter addit honoris, Clothoq; & Lachesim, simul Atropon, Hæ bona cunctis, Hæ mala dant, nutuq; suo res quæq; geruntur.

Idem tamen poeta in eodem libello Noctis filias & Parcas & Mortes, siue fata malueris nominare, fuisse scribit, cum illas inter Noctis filias connumerauit, vt pater ex eo versu;

καὶ πόρται, καὶ ἐν γὰρ ἑστῶσιν ἐνδοξὸν αἶσαν.

Et parcas parit, & Mortes mala multa ferentes.

Cui sententiæ accessit etiam Orpheus, qui ita scripsit in hymno in Parcas;

Μέρει δ' ἐκαστὴν καὶ, καὶ τὸν φίλον τίμας μελάσιν.

Immensæ Parcæ nigrantis pignora Noctis.

Alii Neecessitatis, siue vt aiunt Græci ἀνάγκης filias esse Parcas crediderunt. Has in spelunca quadam sublimi habitasse scripsit Orpheus, atque inde ab humana opera, vbi libuerit, euolare solitas;

ἀλὼν τ' ἐν χαλάρῳ πελάγειον, καὶ οἱ ἄλγεα
 τέρπειαν, ἵνα δυνάτῃ ἔσθῃ τοῦτο καὶ ἑρμῆς
 μέγιστος, ἐν στερεῇ λιπαρῇ μετὰ νύκτι καὶ αἰθήρῃ.

Εὐαίμωνος.

Ναῖσσαι, καὶ τὴν ἑρπύνην ἀπὸ τῆς γαίης.

Audite orantem, celebres audite sorores.

Quæ excelsum colitis stagnum, quæ murmurat vnda

De Nychia tepida, umbroso quæ habitatis in antro

Marmoreo, celeres hominumq; per arua volatis.

Alii putarunt has ex illa cōfusa & informi materia cum Pane pastorum Deo natas fuisse, quæ Chaos ab antiquis fuit appellata; seque in illam speluncam redepisse, vnde quocunque liberet, facile conuolarent. creditæ sunt ipsæ Paræ: quidquid euenturum esset nascentibus iam tum hominibus imper-
tite, vt testatur Homerus in lib. 1. Odyssæ.

10

Ἰὼν δὲ Παντα

πάντας τὰς ἐν αἵᾳ καὶ ἀλλὰ τὰ λαβὼντα παρῆται

Ἰσχυρὸν τίταται δὲ, ὅτι μὲν τίς μὲν παρῆται.

ille deinde

Cuncta feret, quæ facta dabunt, Paræq; severæ

Nascenti neuere, parens quando edidit ipsum.

Non defuerunt qui & id minus habere Parcas crediderint, & è nulla neces-
sitate natas, sed maris esse filias. sicut innuit Lycophron in his versibus.

Ὡς γὰρ ἰσχυρὸς ἀνὰ τὴν τρυφὴν αἶμα

πῶς καὶ ἀλλὰ καὶ τὸ παρῆται ὁ δὲ

Paræ senis maris severæ filix,

Filis tribus iam destinant adulteros.

20

Has Parcas triformes nominavit Aeschylus in Prometheus; quæ pro Diis summa religione colebantur apud Sicyonios, & eodem propè ritu, quo vocaræ Eumenides, vt testatur Pausanias in Corinthiacis. Harum Parcarum nomina varia fuerunt; nam vt scribit in Atticis Pausanias, Venus cœlestis vna fuit earum, quæ Paræ appellabantur naru maxima. Idem scribit in Eliacis feminam quandam apud Eleos sculptam fuisse dentibus & vnguibus aduncis quasvis fera immaniorem, quam inscriptio vnâ fuisse è Parcis significabat Mortam nomine. Idem rursus in Achaicis Fortunam omnibus sororibus Parcis potestate præcellere. deinde in Arcadicis, Lucinam, quasi Lanificam dixerim, vnâ esse putavit è Parcis, quæ dicta est Peptomene; quæ Saturno multò fuit antiquior; quod etiam sensit Lycius. Delius antiquissimus poëta, qui hymnos cum in alios Deos, tum in Lucinam composuit. Patet ex his, è quibus genitæ sunt Paræ, & quot, & quod earum esset officium, & quæ illarū essent nomina, nunc quid occultatum sit sub his, inquiramus.

30

Existimant antiqui, quibus Christianæ sapientiæ semina nondum innotuerant, omnia quæ nascerentur siue animalia, siue essent plantæ, siue ædificia ac ciuitates, non solum proprium habere Genium, à quo perpetuo gubernarentur; sed etiam sub Parcarum atque satī potestate esse sita, ita vt quoties nasceretur aliquid, illi post certum dierum numerum ex ordine factorum vel ferro, vel igne, vel ægritudine, vel fideratione, vel alio mortis genere esset pereundum: quam necessitatem nulla ratione, nullaque hominis prudentia denitari posse putarunt; atque eandem vim in omnia sese extendere. Hanc vim Latini scriptores fatum vel Parcā, at Græci *τύχη* vel *αἵμα* dixerunt: de cuius satī necessitate ita scripsit Aeschylus in Prometheus;

40

τὴν πᾶσι μὲν δὲ

χρὴ αἵμα φέρει.

Staturum

Mythologia.

Statutum vero

Opus est fatum perferre.

Id ipsum fatum inevitabile esse dixit ita Euripides in Ione;

Ἀνεπίσχετον τὰ δὲ θεῶν καὶ τὰ λυγρῶν.

τὰ γὰρ ἀνθρώπων οὐδὲ τίς φέρει πρὶν αὐτῶν.

Hæc sunt ferenda, convenit confidere.

Decreta fato præterire quis quærat?

Sed hoc etiam apertius enucleavit Homerus in libro 7. Iliadis, qui non solum multum tribuit fati, sed etiam propriam esse Parcam singulorum credidit, quæ quid eventuum esset singulis cum nascerentur, statueret.

10 *παρὰ δὲ αὐτῶν φασὶν παρὰ γένεσιν ἰμμεῖναι ἀδελφαί.*

οὐ κακὰ, οὐδὲ μὴ ἁλῆες ἵπποι τὸν γένεσθαι γένεσθαι.

Non potuit Parcam quisquam vitare virorum,

Fortis vel timidus; cum visit luminis auras.

Et Apollonius in primo Argonaut.

παρὰ δὲ Πάριον, τὸν γὰρ Δία καὶ τὸν Ἄλφειον

Διόττιον, καὶ τὸν γὰρ ἀνὴρ μὴ ἀνέπαυται ἔργον.

Implevit Parcam: mortalis vincere nullus

Quam potuit: circumvolitat septa omnia præpet.

20 Arbitratus est Herodotus fatum non hominibus solum, sed etiam Diis ipsa dominari; qui ita scripsit in Clio: *τὸν πᾶσι θεοῖς παρὰ δὲ αὐτῶν ἔστιν ἀποφασίς καὶ νόμος.* ipsum autem fatum deuitare nec Deus quidem vlllo pacto potest.

Quid aliud tres Paræ, quàm tria tempota, instans, elapsum, & venturum scilicet existimare sunt? nam vt est in libro de Mundo, siue Aristotelis sit,

siue alius cuiuspiam; *τῶν δὲ πέντε κατὰ τὴν χρόνον περιεργασίας τῶν ἀτράκτων τῶν καὶ ἐκπεργασίας, τὸ δὲ μέλλειν, τὸ δὲ παρὲς περὶ μὲν. τί τὰ κατὰ τὴν τὴν χρόνον πᾶσι τῶν περὶ ἀτράκτων, καὶ τὰ παρὰ τὴν πᾶσι τῶν περὶ ἀτράκτων, κατὰ δὲ τὴν μέλλειν ἀδελφῶν, καὶ πᾶσι τῶν κατὰ φύσιν πᾶσι δὲ κατὰ δὲ τὴν κατὰ φύσιν ἀδελφῶν περιεργασίας καὶ ἀδελφῶν κατὰ φύσιν.* Tres sunt Paræ iuxta tria tempora diuise: quarum alia res trā-

30 factas, alia venturas, alia præsentis significat. Nam vna Parcarum Atropos nomine res præteritas spectat; quia quæ præterierunt, nulla ratione possunt conuerti, aut reuocari. Alia quæ futuri curam sortita est, Lachesis dicitur; quoniam qui rerum naturalium est euentus, stabilis est. At Clotho præsentia perficit, illaque absoluit, quæ sui sunt muneris. Dictæ sunt Paræ stamina de colo nascentibus detrahere, quibus vniuersa vitæ fortuna contineretur; quia pro primo aeris temperamento, quem nascentes infantes imbiberunt, crediti sunt a philosophis & mores, & fortunam, & actiones, & vim etiam vitalem habere & haurire: quarum omnium rerum euentū ac finem fatum siue Parcam appellarunt. illud sanè non negauerim plurimum posse in nobis aeris vim, quo nascentes primum imbuimur, tum ad vires corporis, ad temperamentum, & ad fortunæ benignitatem, quam imprimis in nobis occulta vis siderum, tum etiam ad morum bonitatem, & animi magnitudinem, quod etiam expressimus ita in nostro libello de Venationibus;

40 Scilicet & multum refert ad corpora, vires, Et mores, genitale solum quæ sidera spectent.

Nullam tamen vim astrorum esse putamus tantam, quæ vim inferre vel nolentibus nobis possit, vel rationis consiliique potentiam opprimere: siquidē

corpus

corpus animi habentis, at non contra, corporis animus parat & obtemperat. Neque me tamen præterit, quidquid ex antea actis rebus accidat, illud fatum à vulgo sapientum vocari solitum, quod alii Fortunam vocarunt, cum mihi me viderent omnia diuino quodam ordine gubernari, ac nihil frustra accidere, neque è nullis antecedentibus principiis. at nunc, quid senserint antiqui, ex his discutiamus. Cum Parcas Iouis & Themidis, quæ iustitia est, filias esse dicerent, illud significare voluerunt, quidquid vnicuique eueniret, illud & iure & pro meritis, rerumque gestarum dignitate contingere, & altissimi Dei consilio. Qui verò minus erant perspicaces, & in his magis excutiebant, illi non pro meritis singulorum, sed ex inordinato fortunæ cursu mala & bona hominibus euenire putarunt: quare ex illa prima confusa materia Parcas euocatas dixerunt. Qui ex inscitia hominum mala contingere putarunt, ii Noctis filias Parcas appellarunt. Qui verò obtusiores adhuc fuerunt ingenio, illi neque diuina providentia res humanas gubernari, neque quidquam diuino consilio regi putarunt; sed solam suppliciorum acerbitate considerantes, minime perpendentes scelerum gravitatem, quia omnes maris filii crudeles & inordinati fuerunt, Parcas maris esse filias sunt arbitrati. Diuinus præterea Plato, Parcas Necessitatis filias nominauit in duodecimo dialogo de Rep. quoniam supplicia, quæ pro rebus gestis hominibus debentur, necessariò subeunda sunt, neque quispiam vir malus Dei vindictam iustam denique effugere potest. Hæ dictæ sunt in spelunca quadam obscura habitare solitæ, quoniam occulta sunt Dei iudicia, neque statim ad sceleratos homines conuolant supplicia: verum ubi opportunum tempus vindictæ Dei accesserit, nulla neque ara munitissima, neque legio peditum, aut cataphractorum equitum præsidia possunt ab homine petitorio Dei vindictâ depellere vel retardare. Atque hæc dictæ sint de Parcæ, pro quarum arbitrio animæ ad inferos accedere putabatur. nunc de iudicibus inferorū dicamus.

De Minos.

Cap. VII.

Ed quoniam vulgus Imperitorum non facile intelligebat, omnes animi nostri recessus, omnesque cogitationes Deo esse conspicuas, quare vel præmia vel supplicia singulis pro meritis tribuerentur, ideo necesse fuit crassa quadam & populari ratione hominibus id fieri aliquo pacto persuadere: quare iudices & tortores animarum post mortem apud inferos constituti sunt, qui singulos confiteri sua scelera cogerent, ut singulis deinde vel præmia vel supplicia pro seuerorum iudicum sententia darentur. Inter hos iudices præcipuum locum obtinuit Minos Rex Cretæ Iouis filius; de quo ita scribit Homerus in lib. x. odyss.

*ὣς ἔπειτα πλεονέκτη δὲ καὶ ἀνὴρ δίκαιος
ἔργων τε καὶ λόγων ἔχων ἐν δαιμόνιοις ἐκείνοις
ἐκείνῳ, ὃς δὲ καὶ ἀνὴρ δίκαιος ἦν ἐν τῇ αἰῶνι
ἐκείνῳ ἔπειτα πλεονέκτη δὲ καὶ ἀνὴρ δίκαιος.*

Hic vidit Minos Iouis de semine natum.

Iura sedens umbris dabat hic, sceptrum quæ tenebat.

Quem Regem stantes, quem Regem iura sedentes

Poscebant; Ditis aulam quæ turba frequentat.

Natus est autem Minos ex Europa, quam alii Pheniciis, alii Agenoris filium

R crediderunt